

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

*ст. викладач Гуменна Ю. Г., студентка гр. Мк-31, Данилюк Ю. М.
Сумський державний університет*

Діяльність підприємств регулюється законодавчою базою, яка висвітлюється в бухгалтерському обліку. Нині правовий аспект розглядають не тільки як метод, а й як сам принцип управління. Саме тому різними правовими та юридичними науками формується правовий аспект бухгалтерського обліку підприємств, організацій і установ.

Правові засади регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і складання бухгалтерської звітності в Україні визначені Законом України від 16.07.99р. № 996 – XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством [1].

Існує три основних види регулювання бухгалтерського обліку:

1) Економічне. Передбачає розробку методичних рекомендацій, роз'яснень з ведення обліку, обмін досвідом. Спрямоване на одержання корисної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень. Має ненормативний характер.

2) Правове. Реалізується державою, яка встановлює правові норми, окреслюючи межі можливої поведінки суб'єктів. Є обов'язковим щодо дотримання. Взаємодія економічного та правового регулювання проявляється в тому, що підприємство при веденні обліку обирає для себе економічно доцільні напрями поведінки, але при цьому воно змушене враховувати правові норми, порушення яких призводить до юридичної відповідальності та економічних втрат.

3) Морально-етичне. Охоплює всі сфери суспільного життя. Воно націлене на підсвідомість людей, їх громадську думку, знаходить відображення у творах літератури, мистецтва, засобах масової інформації. У ряді країн прийняті етичні «стандарти» поведінки аудиторів і бухгалтерів, але вони не можуть розглядатися як нормативно-правові документи [2].

Розглянувши основні види регулювання бухгалтерського обліку слід зупинитися на правовому. Проаналізувавши Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» нами не було виявлено неточностей та некоректних формулювань. Тоді постає питання природи

виникнення та практичного використання такого поняття як «чорна бухгалтерія», і як підприємствам вдається приховувати свої справжні прибутки та платити в рази менші зобов'язаних ними податки. Виявилось, відповідь дуже проста: всю справу в корупційних операціях, що мають місце в економічному середовищі. Адже твердження про те, що Україні не все гаразд з законом і не має чіткого правового регулювання – хибне.

Якщо порівнювати бухгалтерський облік часів комунізму та сьогодні, то можна побачити одну колосальну різницю. Раніше поняття «чорна бухгалтерія» ніде навіть і не згадувалося. А якщо взяти сьогодишню ситуацію, то це наскільки стало буденним для нас, що навіть діти в школі розуміють в чому її суть.

Для покращення регулювання в сфері бухгалтерського обліку слід обов'язково звернути особливу увагу на морально-етичний вид регулювання. Хоча він і не розглядається у нормативно-правових документах, проте є дуже важливим аспектом. Для боротьби з явищем «чорної бухгалтерії» слід приділити особливу увагу підсвідомості людей та менталітетові.

Отже, проаналізувавши дану проблему, пропонуємо наступні шляхи її вирішення:

- Створити незалежний міжнародний комітет, який буде слідкувати за прозорістю бухгалтерських звітів та відсутністю корупції.
- Збалансувати правила ведення податкового обліку з правилами ведення бухгалтерського обліку; наближення принципів та методів ведення системи бухгалтерського обліку та звітності із міжнародними стандартами.
- Мінімізувати (оптимально - ліквідувати) невідповідність сум податкових платежів підприємств реальному результату їх господарської діяльності;
- Удосконалити спрощену систему обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
- Реформувати морально-етичну думку суспільства на державному рівні (тренінги, флешмоби з європейської практики).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами і доповненнями від 16.07.99 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

2. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с